

AFGØRELSE

(Elforsyning)

energi

KLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15

1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

KLAGE FRA AFGØRELSE FRA OM

...[klager] over
Energistyrelsen af 21. september 2006
afvisning af at realitetsbehandle klage over gennemførelsen af valg af forbrugerrepræsentanter til bestyrelsen i KE Elnet A/S samt manglende klageberettigelse vedrørende Energistyrelsens godkendelse af valgregulativ for KE Elnet A/S

25. februar 2008

J.nr.: 11-437

Eksp.nr.: 33934

UJO-EKN

NÆVNETS SAMMEN- SÆTNING I SAGEN

Nævnformand, dommer Poul K. Egan
Næstformand, professor, dr. polit. Chr. Hjorth-Andersen
Professor, dr.scient.adm. Ole Jess Olsen
Professor, cand.jur og Ph.D. Bent Ole Gram Mortensen
Konsulent, civilingeniør Knut Berge

NÆVNETS AFGØRELSE

Energistyrelsens afgørelse af 21. september 2006 vedrører den praktiske gennemførelse af valget af forbrugerrepræsentanter til KE Elnet A/S stadfæstes.

...[klager]'s klage af 10. juli 2006 over Energistyrelsens afgørelse af 2. juni 2006, hvorved styrelsen godkendte valgregulativet for KE Elnet A/S, afvises.

Ved brev af 15. oktober 2006 har ...[klager] klaget til Energiklagenævnet over Energistyrelsens afgørelse af 21. september 2006.

Sagens problemstilling

KE Elnet A/S blev den 1. maj 2006 overtaget af DONG Energy. I forbindelse hermed blev der afholdt valg til bestyrelsen efter elforsyningslovens § 42 (dågående lovbekendtgørelse nr. 286 af 20. april 2005)¹. Ved brev af 10. juli 2006 klagede klager til Energitilsynet over den praktiske gennemførelse af

¹ Elforsyningsloven kan læses på Energiklagenævnets hjemmeside, www.ekn.dk, eller på Retsinformations hjemmeside, www.retsinfo.dk.

dette valg. Energitilsynet videresendte klagen til Energistyrelsen, som rette myndighed. Energistyrelsen traf den 21. september 2006 afgørelse om, at styrelsen ikke i medfør af elforsyningsloven havde hjemmel til at realitetsbehandle den pågældende klage. Det fremgår endvidere af afgørelsen, at klager efter Energistirelsens opfattelse ikke kunne anses for klageberettiget i forhold til styrelsens afgørelse af 2. juni 2006, hvorved styrelsen godkendte valgregulativet for KE Elnet A/S.

Sagen drejer sig således om, hvorvidt elforsyningsloven hjemler en klageadgang for forbrugere til Energistyrelsen over gennemførelsen af valg af forbrugerrepræsentanter til bestyrelsen i elforsyningsvirksomheder. Sagen omhandler endvidere spørgsmålet om klageberettigelse i forhold til Energistirelsens godkendelse af valgregulativer for elforsyningsvirksomheder.

Sagsoplysninger

a) Oprindelig klage til Energistyrelsen

Klagen af 10. juli 2006 til Energitilsynet, der efterfølgende den 11. juli 2006 blev videresendt til Energistyrelsen, lyder således:

"[...]

Klage vedrørende valg af forbrugerrepræsentanter til KE Elnet A/S' bestyrelse.

Med liberalisering af energiforsyningen i Danmark har der været ført mange debatter om hvorvidt de ville medføre et alvorlig tab af demokrati, og sætte forbrugerne i en marginal position uden indflydelse. Navnlig i selskaber, som har et monopol på levering af el, har forbrugernes status været diskuteret: Hvordan sikrer man sig at monopolet ikke bliver udnyttet til at forringe servicen og forøge profitterne? Lovgiverne har bevaret en forbrugerrepræsentation i netselskabernes bestyrelse, men den måde valg af repræsentanter foregår på sikrer ikke forbrugernes rettigheder.

Min klage går på en række forhold vedrørende valgets tilrettelæggelse, som efter min mening stiller de forbrugere, der er tilknyttet KEs net, unødigt dårligt og sætter demokratiet ud af kraft. Forbrugerne bliver med den nedenfor beskrevne tilrettelæggelse af valgbehandlingen ikke tilstrækkeligt oplyst om deres rettigheder, selve valgbehandlingen foregår i blinde, og der kan stilles spørgsmål ved hvorvidt stemmeafgivelsen er anonym.

Det er muligt, at selskabet overholder de formalia vedrørende valg, der er i loven, men jeg kan ikke forestille mig, at det har været intentionen med lovgivningen at forbrugerrepræsentanter skal vælges med minimal valgdeltagelse og på et fuldstændig uoplyst grundlag.

25. februar 2008

J.nr.: 11-437

Eksp.nr.: 33934

UJO-EKN

Side 2 af 18

Valghandlingen ligner til forveksling valget til forbrugerrepræsentanter til bestyrelsen i NESA A/S, hvor kun 4 ud af hver tusinde forbruger afgav stemme.

At valget foregår i et selskab, der netop er blevet privatiseret, gør ikke manglen på seriøsitet omkring handlingen mindre alvorlig, idet forbrugerne har brug for, og efter min mening også krav på, ekstra grundig information og mulighed for debat, når det er første gang et sådant valg skal foregå.

Klagen drejer sig om følgende forhold:

1. Information om valgets afholdelse og mulighed for opstilling
2. Information om kandidater
3. Stemmeafgivelsen, herunder rekvirering af stemmesedler og manglende anonymitet
4. Tidspunktet for valgets afholdelse

25. februar 2008

J.nr.: 11-437

Eksp.nr.: 33934

UJO-EKN

1. Information om valgets afholdelse og mulighed for opstilling

Side 3 af 18

Hvad enten det er KE Elnets ejere, DONG A/S eller ejernes repræsentanter i bestyrelsen der har tilrettelagt dette valg af forbrugerrepræsentanter til KE Elnet A/S bestyrelse, er valgprocessen kendetegnet ved et elendigt informationsniveau. Forbrugerne har på intet tidspunkt modtaget en personlig henvendelse om valgets afholdelse, hverken om mulighederne for at stille op til valget, om tidspunktet for valgets afholdelse, eller om hvordan valget foregår. Forbrugeren er alene blevet overfladisk informeret via annoncer i ugeaviser og enkelte dagblade. For en stor del af forbrugerne i KE Elnets område, vil det således være tilfældigt, om de bliver informeret om deres ret til og mulighed for at vælge repræsentanter til bestyrelsen. Dette gælder ligeledes for muligheden for at stille op til valget, som ligeledes alene er blevet bekendtgjort via annoncer. Som jeg læser den oprindelige bekendtgørelse om standardvedtægter og forbrugerrepræsentation (nr.559 af 18. juni 2001) var det intentionen at forbrugere skulle kontaktes skriftligt i forbindelse med valg. Loven er senere blevet ændret i forbindelse med yderligere liberalisering, og det er i højere grad lagt ud til virksomhederne selv at udforme valgeregler, men det kan umuligt være intentionen med lovændringen, at valg til forbrugerrepræsentation skal foregå så tilfældigt, og uden blot en eneste gang med personlig henvendelse til forbrugerne om deres rettigheder og muligheder. Det er under al kritik, ikke mindst set i lyset af, at det er første gang, at de forbrugere, der forsynes via Københavns Energis net, skal vælge repræsentanter direkte. At selskabet har en oplagt mulighed for at informere forbrugerne om såvel opstilling som stemmeret, via de forbrugsopgørelser forbrugerne modtager kvartalsvis eller månedsvis afhængigt af kunde-forhold, gør blot sagen mere alvorlig, idet valgets tilrettelæggere

har forsømt at bruge en oplagt mulighed for, at alle forbrugere kunne blive informerede.

Det fremgår af flere forhold, bl.a. hvis forbrugeren skal have yderligere oplysninger, at NESAs administration er involveret i valgets tilrettelæggelse. Det er yderst beklageligt at KE Elnet har valgt den samme metode til valg, som NESA gennemførte i 2005, og man kan undre sig over valget af fremgangsmåde, når netop valget i NESA området har været stærkt kritiseret, og var en ren fiasko, målt i andel af forbrugere, der deltog i valget.

2. Information om kandidater

Et er den tilfældighed, hvormed eventuelle kandidater bliver informerede om muligheden for kandidatur, noget andet forbrugernes mulighed for at gøre sig bekendt med, hvad de enkelte kandidater vil med bestyrelsesarbejdet. KE Elnet har valgt et absolut minimum, nemlig at opgive kandidaternes navn og adresse. Enkelte har også anført beskæftigelse. Der findes ingen yderligere information på hjemmesider eller i publikationer, og der er heller ikke arrangeret valgmøder eller andre typer arrangementer, hvor kandidaterne kan præsentere, hvad de står for. Det er ikke muligt at få viden om kandidaternes forestillinger om, hvad de kan bidrage bestyrelsesarbejdet, deres holdninger til relevante emner vedrørende energiforsyning, hvordan de vil melde tilbage til forbrugerne, om de har tidligere erfaringer med lignende arbejde, deres politiske tilhørsforhold m.m.. Det er efter min mening uholdbart dårlig betjening af forbrugerne, og et valg burde ikke gennemføres på de præmisser.

3. Stemmeafgivelsen, herunder rekvirering af stemmesedler og manglende anonymitet

Det skal åbenbart ikke være nemt for forbrugerne at deltage i valg af forbrugerrepræsentanter, for selskabet har tilrettelagt det så viseligt, at forbrugerne skal rekvirere stemmeseddel for at få lov til at stemme. Det er muligvis almindelig praksis i nogle sammenhænge, men er det ikke i f.eks. faglige organisationer og forsikringsselskaber, hvor en art forbrugerrelation også gør sig gældende.

Endvidere vil jeg endnu engang fremhæve, at der er tale om en situation hvor det er første gang forbrugerne i KE Elnets område skal stemme, og derfor burde en stemmeseddel sendes frem til forbrugerne.

Forbrugere, der har et aftagernummer hos KE Elnet, kan rekvirere en stemmeseddel. På den del af stemmesedlen, der skal returneres, er anført forbrugers aftagernummer og adresse. Godt nok er det et revisionsfirma, der tager sig af stemmeoptællingen, men

25. februar 2008

J.nr.: 11-437

Eksp.nr.: 33934

UJO-EKN

Side 4 af 18

der er al for stor mulighed for at identificere hvilke forbrugere, der har stemt på hvilke kandidater. Underligt nok er der anført løbenummer på stemmesedlen også, og det burde jo være tilstrækkeligt til at sikre at den enkelte stemmeseddel ikke bliver mangfoldiggjort, eller at der indsendes flere stemmesedler end der er udsendt.

4. Tidspunktet for valgets afholdelse

Sidst har man valgt at gennemføre et valg til forbrugerrepræsentanter i bestyrelsen på et tidspunkt hvor færrest muligt forbrugere vil kunne deltage – nemlig i perioden fra d.3. juli til d.31. juli, hvor mange mennesker er på ferie, og hvor risikoen for at man ikke har mulighed for at kontrollere, om man har fået den stemmeseddel man rekvirerede, eller ikke får den sendt, er ekstra stor. Det kan godt være at loven har nogle grænser for, hvor længe man må have en bestyrelse uden forbrugerrepræsentanter, men jeg er ikke vidende om at KE Elnet har gjort sig nogle anstrengelser for at søge dispensation eller foretage andre dispositioner, der kunne have placeret valget på i en periode, der giver forbrugerne en reel mulighed for at deltage.

Tidspunktet for valget er en yderligere forhindring for, at eventuelle kandidater kan deltage i de valgmøder og andre aktiviteter til afklaring af processen, som KE Elnet kunne have arrangeret, hvis der havde været en interesse for at opbygge et godt samarbejde med forbrugerne. Det er der tydeligvis ikke, og dette og ovennævnte punkter illustrerer med al tydelighed, at forbrugernes tarv ikke varetages godt af de private ejere.

Det er muligt at denne klage kan afvises med den nuværende udformning af love og bekendtgørelser. Er dette tilfældet understreges det behovet for at få ændret de lovmæssige krav til valg af forbrugerrepræsentanter i netselskaberne. Ellers er der fare for at bevågenheden omkring repræsentanternes rolle netop som repræsentanter for forbrugerne bliver så lille, at forbrugerrepræsentanterne kan have svært ved at hævde deres legitimitet i bestyrelserne, og de kan presses ud af rollen som repræsentanter for forbrugerne.

Som en tilføjelse til denne klage, vil jeg gerne gøre opmærksom på, at problemstillingen omkring forbrugernes valg af repræsentanter på ingen måde har været ukendt for de nye ejere af KE Elnet. I 2005 efter det katastrofale valg af forbrugerrepræsentanter til NESAs bestyrelse, og efter at et flertal i Københavns Kommunes Borgerrepræsentation havde godkendt et salg af netvirksomheden til DONG, drøftede København Kommunes Miljø- og Forsyningsudvalg netop, hvordan man kunne sikre, at et fremtidigt

25. februar 2008

J.nr.: 11-437

Eksp.nr.: 33934

UJO-EKN

Side 5 af 18

valg af forbrugerrepræsentanter i netvirksomhedens bestyrelse kunne foregå på en ordentlig måde. Vel vidende, at en endelig udformning af valg m.m. lå i den kommende ejers hænder, fik udvalget beskrevet en proces, hvormed forbrugerne ville få gode vilkår for at bestride bestyrelsesshvervet, og et bagland i form af et repræsentantskab. DONG modtog anbefalingerne og svarede udvalget at man ville se positivt på dem. DONG har tydeligvis ikke ønsket at anvende anbefalingerne, og har med den tilsyneladende imødekommenhed lagt gode miner til slet spil – og dermed heller ikke været ærlige overfor deres kommende kunder.
[...]"

b) Den påklagede afgørelse

Energistyrelsens afgørelse af 21. september 2006 lyder således:

"[...]

Svar på klage vedrørende tilrettelæggelse af valg til forbrugerrepræsentanter til KE Elnet A/S' bestyrelse

Energistyrelsen har ved brev af 11. juni 2006 fra Energistilsynet modtaget Deres klage vedrørende tilrettelæggelse af valg til forbrugerrepræsentanter til KE Elnet A/S' bestyrelse.

Klagens indhold

Det fremgår af Deres brev af 10. juni 2006, at De ønsker at klage over den praktiske gennemførelse af selve valgbehandlingen.

Energistyrelsen kan hertil oplyse, at det er den enkelte virksomheds ansvar at gennemføre en valghandling, jf. elforsyningslovens § 42, stk. 2. Det er dermed også den enkelte virksomheds eget ansvar at vælge den måde, virksomheden ønsker at anvende for at formidle valget til dennes forbrugere.

På den baggrund vurderer Energistyrelsen, at Deres klage, som omhandler den praktiske gennemførelse af valgbehandlingen, vedrører forholdet mellem Dem som forbruger og KE Elnet A/S, som deres netvirksomhed. Elforsyningsloven hjemler i den sammenhæng ikke, at Energistyrelsen kan realitetsbehandle de af Dem i klagen anførte forhold.

Energistyrelsen orienterer KE Elnet A/S om denne vurdering, ved kopi af dette brev.

25. februar 2008

J.nr.: 11-437

Eksp.nr.: 33934

UJO-EKN

Side 6 af 18

Klagemulighed

Energistyrelsen har ved afgørelse af 2. juni 2006 godkendt valgeregulativet for KE Elnet A/S og dermed det formelle grundlag, som ligger til grund for valghandlingen til valg i 2006 af forbrugerrepræsentanter til KE Elnet A/S' bestyrelse.

Energistyrelsen har i forbindelse med godkendelsen vurderet, at valgeregulativet er udformet med henblik på at sikre gennemførelsen af elforsyningslovens §§ 40 og 42.

Energistyrelsen har foretaget en konkret vurdering af Deres mulighed for at klage over styrelsens afgørelse om godkendelse af KE Elnet A/S's valgeregulativ, ud fra de forvaltningsretlige regler om klageberettigelse.

25. februar 2008

J.nr.: 11-437

Eksp.nr.: 33934

UJO-EKN

Klageberettiget er som udgangspunkt kun den eller de fysiske eller juridiske person(er), der har været part i godkendelsessagen. Kerneområdet for godkendelsen er således afgørelsens adressat, som er KE Elnet A/S. Der kan dog også være andre end adressaten, som kan være klageberettiget.

Side 7 af 18

For at være klageberettiget skal man have en væsentlig, individualiseret interesse i den trufne afgørelse, i det foreliggende tilfælde godkendelsen af KE Elnet A/S' valgeregulativ.

Idet der er tale om et forbrugervalg og styrelsen tolker deres klage, således, at De er forbruger i KE Elnet A/S, vurderer styrelsen, at deres interesse i om Energistyrelsens afgørelse om godkendelse af KE Elnet A/S' valgeregulativ er korrekt, efter omstændighederne nok skal karakteriseres som væsentlig.

Henset til det store antal forbrugere KE Elnet A/S har, kan Deres interesse dog desværre ikke betegnes som individuel.

Idet både kriteriet om væsentlighed og individualitet skal være opfyldt for at være klageberettiget, må vi desværre meddele Dem, at styrelsen ikke anser dem for klageberettiget i forhold til styrelsens godkendelse af KE Elnet A/S' valgeregulativ.

Energistyrelsen noterer sig dog Deres synspunkter med hensyn til såvel hensigtsmæssigheden af de gældende lovregler, som virksomhedernes udnyttelse af disse til gavn for forbrugerne.

Klagevejledning

Afgørelsen om, at Energistyrelsen vurderer, at De ikke er klageberettiget, kan i henhold til elforsyningslovens § 89, stk. 1 indbringes for Energiklagenævnet.

[...]"

c) Klage til Energiklagenævnet

I klagen af 15. oktober 2006 til Energiklagenævnet fremgår følgende:

"[...]

**Klage over Energistyrelsen afgørelse om at klageren (under-
tegnede) ikke er klageberettiget**

Jeg har i brev af 21. september 2006 fra Energistyrelsen modtaget styrelsens svar på min klage vedrørende tilrettelæggelse af valg til forbrugerrepræsentanter i KE Elnet A/S' bestyrelse.

I svaret informerer Energistyrelsen mig om at

- 1) En klage over et netselskabs praktiske gennemførelse af et valg af forbrugerrepræsentanter til selskabets bestyrelse (valgbehandlingen) vedrører forholdet mellem mig som forbruger og netselskabet, og der er ikke hjemmel i Elforsyningsloven til at Energistyrelsen kan behandle klagen over forholdet mellem selskabet og en forbruger.
- 2) Energistyrelsen har d. 2. juni 2006 godkendt valgregulativet for KE Elnet A/S, og dermed det formelle grundlag for valget af forbrugerrepræsentanter til selskabets bestyrelse, og derfor vurderet at valgregulativet opfylder loven.

Derefter har Energistyrelsen foretaget en konkret vurdering af min mulighed for at klage over styrelsens afgørelse af netselskabets valgregulativ efter de forvaltningsretlige regler om klageberettigelse. Her vurderer Energistyrelsen at undertegnede **ikke** er klageberettiget, fordi det kun er den fysiske eller juridiske person, der har været part i sagen, som kan være klageberettiget, og for at være part i sagen skal man have en væsentlig, individualiseret interesse i den trufne afgørelse. Energistyrelsen mener at min interesse kan tolkes som væsentlig. Men *"Henset til det store antal af forbrugere KE Elnet A/S har, kan Deres interesse dog desværre ikke betegnes som individuel."*

Af Energistyrelse svar fremgår at Energiklagenævnet er klageinstans for denne afgørelse, derfor denne klage til jer.

25. februar 2008

J.nr.: 11-437

Eksp.nr.: 33934

UJO-EKN

Side 8 af 18

Det kan ikke være rigtigt, at det faktum at det lokale elnetselskab i København – et monopol, som jeg ikke har mulighed for at vælge fra, med mindre jeg vælger ikke at bruge elektricitet – er et selskab med mange forbrugere, betyder at jeg har mindre individuel interesse i valghandlingen vedrørende valg af mine repræsentanter til selskabets bestyrelse, og dermed i godkendelse af valgregulativet, end forbrugere, der betjenes af selskaber med færre forbrugere.

Hvis Energiklagenævnet finder at Energistyrelsen har ret i deres vurdering, vil jeg bede om et svar på hvor stor en forbrugerkreds, tilknyttet et elseskab, der udgør det antal hvor forbrugerne stadig kan opretholde deres rettigheder som individer, i forhold til at klage over Energistirelsens afgørelser om valgregulativer.

Endvidere vil jeg gerne have svar på hvordan man som forbruger er beskyttet i forhold til sit elnetselskab, hvad kan man som forbruger overhovedet klage over, og om konsekvensen af de forvaltningsretlige regler, i fald Energistyrelsen bruger dem korrekt, er, at forbrugerne kun har mulighed for at klage over forhold, der alene gælder den enkelte forbruger, og ikke elnetselskabets generelle bestemmelser vedrørende forbrugernes forhold.

Endelig vil jeg blive taknemmelig for Energiklagenævnets vurdering af de forhold omkring valg til forbrugerrepræsentanter i KE Elnet A/S' bestyrelse, som jeg har klaget over. Er KE Elnet A/S' valgregulativ i overensstemmelse med seriøs behandling af sine forbrugere?

Som "forbrugeroplysning" vil jeg oplyse klagenævnet om at 250 ud af KE Elnet A/S' forbrugere har deltaget i valg til forbrugerrepræsentanter til selskabets bestyrelse.
[...]"

d) Energistirelsens bemærkninger til klagen

Af Energistirelsen høringssvar til Energiklagenævnet af 6. december 2006 fremgår følgende:

"[...]

Energistirelsen modtog ved brev af 11. juli 2006 fra Energitilsynet ...[klager]'s klage over valget til forbrugerrepræsentation. ...[klager] var på dette tidspunkt ikke bekendt med, at Energistirelsen den 2. juni 2006 havde godkendt KE Elnet A/S' valgregulativ, der blandt andet lå til grund for valghandlingen i månederne maj-august 2006.

25. februar 2008

J.nr.: 11-437

Eksp.nr.: 33934

UJO-EKN

Side 9 af 18

Energistyrelsen bekræftede ved brev af 14. juli 2006 over for ...[klager], at styrelsen havde modtaget klagen og hendes klage nu var under behandling i Energistyrelsen.

...

For så vidt angår ...[klager]'s klage vurderede styrelsen i den forbindelse for det første, at det er den enkelte virksomheds ansvar at gennemføre en valghandling, jf. EFL § 42, st. 2. Det er dermed også den enkelte virksomheds eget ansvar at vælge den måde, virksomheden ønsker at anvende for at formidle informationen om valget til dennes forbrugere.

Energistyrelsen konkluderede derfor, at ...[klager]'s klage, som omhandler den praktiske gennemførelse af valghandlingen, vedrører forholdet mellem ...[klager] som forbruger og KE Elnet A/S som hendes netvirksomhed. Elforsyningsloven hjemler efter Energistyrelsens vurdering i den sammenhæng ikke, at Energistyrelsen kan realitetsbehandle de af ...[klager] i klagen anførte forhold.

For så vidt angår Energistyrelsens afgørelse om godkendelse af KE Elnet A/S' valgregulativ overvejede styrelsen, hvorvidt ...[klager] skulle ses som part i sagen om godkendelse og dermed klageberettiget eller som klageberettiget uden partsstatus.

...

For at kunne fastslå om andre end adressaten kunne være klageberettiget, i dette tilfælde klageren ...[klager], foretog styrelsen derfor en vurdering af klagerens tilknytning til og interesse i sagen. Umiddelbart må det siges, at klageren, som forbruger i KE Elnet A/S, har en klar interesse i KE Elnet A/S' afholdelse af valg til forbrugerrepræsentation i KE Elnet A/S' bestyrelse.

...

For så vidt angår væsentlighedskriteriet, konkluderede Energistyrelsen, at ...[klager]'s interesse i sagen om Energistyrelsens godkendelse af KE Elnet A/S' valgregulativ efter omstændighederne nok skulle karakteriseres som væsentlig. Energistyrelsen lagde i denne forbindelse vægt på valghandlingens formål – beskyttelse af forbrugerrettigheder.

I Energistyrelsens overvejelser i forhold til kriteriet om individualitet, indgik blandt andet en klagesag, som Energiklagenævnet har afgjort i maj 2002.

25. februar 2008

J.nr.: 11-437
Eksp.nr.: 33934
UJO-EKN

Side 10 af 18

I forbindelse med fire politikeres klage over Energitilsynets afgørelse af 27. februar 2002 (j.nr. 3-1320-0303-60) vedrørende opgørelsen af den frit disponible egenkapital i NESA/NESANET, påberåbte klagerne sig klageberettigelse som forbrugere i det pågældende selskab.

Energiklagenævnet afviste i afgørelse af 13. maj 2002 (j.nr. 97-2301-0142), at klagerne havde den for klageberettigelse nødvendige væsentlige og individuelle interesse i sagen.

Som det fremgår af afgørelsen, mener Energiklagenævnet, at:

"[...]

En almen interesse i om den påklagede afgørelse er korrekt kan efter omstændighederne måske karakteriseres som væsentlig, men er ikke individuel. NESA A/S /NESANET A/S betjener en forbrugerkreds af så anseelig størrelse, at Energitilsynets afgørelse efter nævnets opfattelse alene vil få marginal økonomisk betydning for Dem som forbruger i relation til disse selskaber.

Energiklagenævnet finder herved ikke, at De har en sådan væsentlig og individuel interesse i Energitilsynets afgørelse af 27. februar 2002 om opgørelsen af den frit disponible egenkapital i NESA A/S /NESANET A/S, at de kan anses som klageberettiget i henhold til elforsyningslovens § 89, og afviser herved Deres klage.

[...]"

I en analog slutning fra Energiklagenævnets afgørelse i 2002 vedrørende de fire politikere til den aktuelle klage vedrørende forbrugervalget i KE Elnet A/S vurderede Energistyrelsen ligeledes, at der ikke foreligger en sådan individuel interesse, at klageren kan anses som klageberettiget. Energistyrelsen lagde i den forbindelse vægt på det store antal forbrugere – ca. 300.000 – KE Elnet A/S har.

Samlet konkluderede Energistyrelsen derfor, at Energistyrelsens ikke kan realitetsbehandle en klage over den praktiske gennemførelse af valget og heller ikke en klage over den af styrelsen truffene afgørelse om godkendelse af KE Elnet A/S' valgregulativ.

[...]"

e) Afsluttende bemærkninger fra klager

Fra klagers bemærkninger i e-mail af 1. marts 2007 citeres:

"[...]

25. februar 2008

J.nr.: 11-437

Eksp.nr.: 33934

UJO-EKN

Side 11 af 18

1. Energistyrelsen lægger i deres afgørelse om, at undertegnede ikke er klageberettiget på grund af manglende individuel interesse i sagen, til grund at Energiklagenævnet tidligere har truffet en afgørelse om klageres individuelle interesse i en sag om opgørelse af den frit disponible egenkapital i NESAs/NESANET. Energiklagenævnet afviser i NESAs-sagen klagerens individuelle interesse med et argument om en marginal økonomisk betydning for klagerne.

For mig at se er der i min klage over procedurer vedrørende valg af forbrugerrepræsentanter til KE Elnet A/S bestyrelse, tale om en helt anden problematik – nemlig i hvilket omfang jeg som forbruger får tilstrækkelig mulighed for at udøve min demokratiske ret. At Energistyrelsen sætter lighedstegn mellem økonomisk interesse og demokratiske rettigheder vil jeg lade stå for sig selv.

Energistyrelsen argumenterer også med at man som forbruger kan klage til den virksomhed, man er forbruger i, og peger på at der sidder forbrugerrepræsentanter i virksomhedens bestyrelse. Den sidste observation er kun korrekt for så vidt valget er afholdt, hvilket det endnu ikke var, da jeg klagede. Af indlæg i pressen fra juli måned fremgår det endvidere at virksomheden ikke fandt der var problemer med organiseringen af valget til bestyrelsesrepræsentanter i virksomheden. Derfor fandt jeg det naturligt at klage til den myndighed, der godkender valgregulativerne.

2. Jeg har som forbruger med stor interesse for området ønsket at stille op som forbrugerrepræsentant. Derfor påkalder jeg mig individuel interesse. Hvor mange andre københavnere, der har siddet i samme situation, er uvist.
3. Energistyrelsen har på baggrund af Energiklagenævnets tidligere afgørelse vurderet at der i denne sag i lighed med NESAs-sagen er tale om at der er tale om en stor forbrugerkreds, hvorfor den enkelte forbruger ikke kan have individuel interesse. Derfor vil jeg meget gerne have Energiklagenævnets bud på hvorvidt det overhovedet er muligt at klage over et energiselskab til myndighederne, hvis man er forbruger.
4. Desværre får denne fokus på min klageberettigelse en virkning, som jeg er bekymret for er det egentlige formål med Energistirelsens afvisning af klagen. Den egentlige årsag fortaber sig i det fjerne, og Energistyrelsen slipper for at forholde sig til de demokratiske muligheder forbrugere har, og om styrelsen har en rolle i at sikre disse. At man ved der er problemer med forbrugervalgene fremgår af et nyligt fremlagt lovforslag, hvor fristen for at udpege bestyrelsesrepræsentanter

25. februar 2008

J.nr.: 11-437

Eksp.nr.: 33934

UJO-EKN

Side 12 af 18

forlænges, blandt andet med henvisning til ferieperioder, som ikke giver forbrugerne tilstrækkelig mulighed for at deltage i valget.

[...]"

f) Afsluttende bemærkninger fra Energistyrelsen

Energistyrelsen er ved brev af 17. april 2007 fremkommet med supplerende bemærkninger, hvoraf fremgår:

"[...]

..., at Energistyrelsen ved vurderingen af kriteriet om individuel interesse blandt andet har lagt vægt på Energiklagenævnets praksis i afgørelsen af 13. maj 2002 (j.nr. 97-2301-0142) vedrørende opgørelsen af den frit disponible egenkapital i NESA A/S/NESANET A/S. Energiklagenævnet traf i denne sag afgørelse om, hvorvidt klagerne var klageberettigede, og lagde i denne forbindelse bl.a. vægt på kriteriet om individuel interesse. Energiklagenævnet konkluderede, at klagerne ikke havde en sådan væsentlig og individuel interesse i den omhandlede sag, at de kunne anses som klageberettigede. Energiklagenævnet henviste bl.a. til, at NESA A/S/NESANET A/S betjener en forbrugerkreds af anseelig størrelse.

Energistyrelsen har for det første lagt vægt på, at klagerne i denne sag havde påberåbt sig klageberettigelse som forbrugere i det pågældende selskab, og for det andet, at Energiklagenævnet foretager en vurdering af kriteriet om "individuel interesse". Ved sin egen vurdering har styrelsen ikke lagt nærmere vægt på sagens substans, men den forvaltningsretlige vurdering af hvornår en interesse for en forbruger fra en virksomhed af størrelsesordenen KE Holding A/S kunne anses for værende individuel.

Energistyrelsen har i afgørelsen af 21. september 2006 lagt vægt på, at KE Elnet A/S også har en forbrugerkreds af anseelig størrelse (ca. 300.000).

...

...[klager] påkalder sig i udtalelsen af 1. marts 2007 for første gang individuel interesse under henvisning til, at hun som forbruger med stor interesse for området har ønsket at stille op som forbrugerrepræsentant.

Denne nye oplysning giver ikke anledning til, at Energistyrelsen ændrer sin afgørelse af 21. september 2006. Energistyrelsen lægger i den forbindelse bl.a. vægt på, at ...[klager] havde en lige så

25. februar 2008

J.nr.: 11-437

Eksp.nr.: 33934

UJO-EKN

Side 13 af 18

god chance som alle øvrige forbrugere til at stille op til forbrugerrepræsentationsvalget. Endvidere har der været flere kandidater opstillet end de to, der skulle vælges som forbrugerrepræsentanter, hvorfor hendes opstilling ikke ville have garanteret valg til forbrugerrepræsentant. Herudover kan det igen fremhæves, at Energistyrelsens afgørelse vedrørende valgregulativet kun vedrører rammerne for valget og ikke den praktiske gennemførelse, som virksomheden KE Holding A/S var ansvarlig for. Slutteligt er der ved valg til forbrugerrepræsentation ikke tale om en éngangsfor-teelse, siden næste valg til forbrugerrepræsentation i overensstemmelse med KE's valgregulativ skal ske i 2009 inden afholdelse af den ordinære generalforsamling.

Konklusion

Samlet set vurderer Energistyrelsen, at konsekvenserne for ...[klager] hverken retligt eller faktisk har været mere udprægede for hende end for øvrige forbrugere, der ønskede at stille op. Styrelsen fastholder på den baggrund sin vurdering af, at hun ikke har en individuel interesse i Energistyrelsens afgørelse af 2. juni 2006 om godkendelse af KE Elnet A/S's valgregulativ, og at hun ikke er klageberettiget.

[...]"

g) KE Elnet A/S v/DONG Energy's bemærkninger til klagen

KE Elnet A/S v/DONG Energy har ved brev af 7. marts 2007 meddelt Energi-klagenævnet, at selskabet ikke har bemærkninger til sagen.

Retsgrundlaget

Fra elforsyningsloven (dagældende lovbekendtgørelse nr. 286 af 20. april 2005) citeres:

"[...]

§ 40. Mindst to medlemmer af en netvirksomheds bestyrelse skal enten direkte eller via et repræsentantskab vælges af forbrugerne i netvirksomhedens forsyningsområde.

Stk. 2. Hvis netvirksomheden drives i aktieselskabsform, finder aktieselskabsloven § 59, stk. 1, og stk. 2, 2. pkt., ikke anvendelse.

...

§ 42. Forbrugerrepræsentanter efter § 40 skal vælges første gang senest 3 måneder efter, at netvirksomheden ikke opfylder det i § 41 nævnte indflydelseskrav.

Stk. 2. Netvirksomheden skal drage omsorg for, at der vælges forbrugerrepræsentanter efter § 40.

25. februar 2008

J.nr.: 11-437

Eksp.nr.: 33934

UJO-EKN

Side 14 af 18

§ 53. ...

Stk. 2. De kollektive elforsyningsvirksomheders vedtægter og ændringer i disse skal godkendes af transport- og energiministeren. Dette gælder dog ikke Energinet Danmark.
[...]"

Bestemmelserne i den dagældende elforsyningslovs §§ 40-44 blev affattet ved lov nr. 494 af 9. juni 2004 om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om varmforsyning. Fra bemærkningerne til lovforslaget (L 236 af 21. april 2004 om forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om varmforsyning) citeres:

"[...]
(§ 40)

Bestemmelsen ændres i forhold til den tidligere bestemmelse fra en bestemmende forbrugerindflydelse til en forbrugerrepræsentation. Med ophævelse af kapitalbindingerne og den nye prisregulering er der ikke længere behov for, at forbrugerne har bestemmende indflydelse i netvirksomhederne. Der træffes dog stadig beslutninger i netvirksomhederne, som er af afgørende betydning for forbrugerne. Forbrugerne bør derfor fortsat være repræsenteret i netvirksomhedernes bestyrelser.

...

Det er op til den enkelte virksomhed at beslutte, om forbrugerrepræsentanterne vælges via et repræsentantskab eller ved direkte afstemning blandt forbrugerne. Virksomheden skal fastsætte de nødvendige stemmeregler m.v., som ministeren fortsat skal godkende efter elforsyningslovens § 53, stk. 2...

(§ 43)

Kravet om, at mindst en tredjedel af medlemmerne i en forsyningspligtig virksomhed skal være valgt af en flerhed af forbrugere bortfalder. Baggrunden herfor er, at virksomheder med forsyningspligt fremover også vil kunne drive anden virksomhed end forsyningspligtig virksomhed, herunder tilbyde salg af elektricitet i andre forsyningsområder end bevillingsområdet, hvor virksomheden har forsyningspligt. Da ydermere alle forbrugere har frit leverandørvalg, skønnes det ikke længere nødvendigt at opretholde kravet om forbrugerindflydelse i forsyningspligtvirksomheder.

(§ 44)

Hensigten med den foreslåede bestemmelse er at sikre, at netvirksomhederne opfylder kravet om forbrugerrepræsentation. Bestemmelsen foreslås ændret således, at kravet om, at netvirk-

25. februar 2008

J.nr.: 11-437

Eksp.nr.: 33934

UJO-EKN

Side 15 af 18

somhederne skal overholde en standardvedtægt, fjernes, jf. bekendtgørelse nr. 559 af 18. juni 2001 om standardvedtægter i netvirksomheder og forsyningspligtige virksomheder.

Begrundelsen for at ophæve standardvedtægterne er, at da kravet om forbrugernes bestemmende indflydelse ophæves, findes det ikke længere nødvendigt at opretholde reglerne om nedsættelse af forbrugerrepræsentantskab og dettes kompetence i samme detaljerede form som tidligere. Det foreslås i stedet, at der gives fleksibilitet for virksomhederne til selv at indarbejde nødvendige bestemmelser i vedtægterne vedrørende valg af forbrugerrepræsentanter, herunder valgeregler o. lign., som er tilpasset den enkelte virksomheds forhold, jf. dog stk. 2. Vedtægterne vil stadig skulle godkendes af ministeren, jf. elforsyningslovens § 53, stk. 2, som foretager en rimelighedsvurdering af den enkelte virksomheds vedtægter ud fra dennes forhold.
[...]"

25. februar 2008

J.nr.: 11-437

Eksp.nr.: 33934

UJO-EKN

Side 16 af 18

Energiklagenævnets bemærkninger

For så vidt angår den praktiske gennemførelse af valget af forbrugerrepræsentanter til KE Elnet A/S har Energistyrelsen anført, at det er den enkelte virksomheds ansvar at gennemføre en valghandling, jf. elforsyningslovens § 42, stk. 2, og at det dermed også er den enkelte virksomheds eget ansvar at vælge den måde, som virksomheden ønsker at anvende til at formidle valget til dennes forbrugere.

Under henvisning hertil – og idet elforsyningsloven i øvrigt ikke hjemler en klageadgang for forbrugere til Energistyrelsen over gennemførelsen af valg af forbrugerrepræsentanter til bestyrelsen i elforsyningsvirksomheder – har Energistyrelsen afvist at behandle den pågældende klage.

Under henvisning til de af Energistyrelsen anførte grunde stadfæster Energiklagenævnet Energistirelsens afgørelse af 21. september 2006 for så vidt angår klagen over den praktiske gennemførelse af valget af forbrugerrepræsentanter.

Energistyrelsen har – uanset klagens ordlyd – valgt at fortolke klagen af 10. juli 2006 som tillige værende en klage over Energistirelsens afgørelse af 2. juni 2006, hvorved styrelsen godkendt valgregulativet for KE Elnet A/S.

Ifølge § 89, stk. 1, i elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1115 af 8. november 2006 med senere ændringer) kan Energistirelsens afgørelser påklages til Energiklagenævnet. Klagen skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, jf. elforsyningslovens § 89, stk. 3.

Ifølge forvaltningslovens § 7, stk. 2, skal en forvaltningsmyndighed, der modtager en skriftlig henvendelse, som ikke vedrører dens sagsområde, så vidt muligt videregående henvendelsen til rette myndighed.

Det følger af elforsyningslovens § 89, stk. 1, at Energiklagenævnet er rette klagemyndighed med hensyn til afgørelser, der er truffet af Energistyrelsen. Heri ligger også, at det tilkommer Energiklagenævnet at træffe afgørelse om, hvorvidt de formelle betingelser (procesforudsætninger) for indgivelse af klage er opfyldte. Energistyrelsen havde således ikke kompetence til at træffe afgørelse for så vidt angår spørgsmålet om klageberettigelse i forhold til styrelsens egen afgørelse af 2. juni 2006. Energistyrelsen burde i stedet have videregendt den del af klagen, som styrelsen fortolkede til at vedrøre styrelsens afgørelse af 2. juni 2006, hvorved styrelsen godkendt valgregulativet for KE Elnet A/S, til Energiklagenævnet, jf. elforsyningslovens § 89, stk. 1, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 2.

25. februar 2008

J.nr.: 11-437

Eksp.nr.: 33934

UJO-EKN

Energiklagenævnet tager i det følgende stilling til klagers klage af 10. juli 2006 for så vidt angår den del, der vedrører Energistyrelsens afgørelse af 2. juni 2006, hvorved styrelsen godkendt valgregulativet for KE Elnet A/S.

Side 17 af 18

For så vidt angår spørgsmålet om klageberettigelse bemærker Energiklagenævnet, at det er de almindelige forvaltningsretlige regler, som regulerer hvem der kan påklage Energistyrelsens afgørelse af 2. juni 2006. Efter disse regler er det et krav, at man har en væsentlig, individuel og direkte interesse i den påklagede afgørelse. Udgangspunktet er, at modtageren af en afgørelse – afgørelsens adressat – samt øvrige parter i sagen er klageberettigede.

Adressaten for Energistyrelsens afgørelse af 2. juni 2006 er KE Elnet A/S. Klager er ikke adressat og har ikke været inddraget som part ved Energistyrelsens behandling af sagen. Klager kan derfor ikke som adressat eller part i Energistyrelsens afgørelse af 2. juni 2006 anses som klageberettiget. Energiklagenævnet finder ikke, at klager herudover har en tilstrækkelig individuel interesse i Energistyrelsens godkendelse af KE Elnet A/S' valgregulativ. Energiklagenævnet har herved lagt vægt på, at valgregulativet vedrører hele kredsen af virksomhedens forbrugere, der er af en anseelig størrelse (ca. 300.000), og at det ikke på baggrund af sagens oplysninger kan lægges til grund, at klager skulle være særligt berørt af Energistyrelsens afgørelse af 2. juni 2006 i forhold til virksomhedens øvrige forbrugere.

Energiklagenævnet træffer hermed afgørelse om, at den del af klagen, som vedrører Energistyrelsens afgørelse af 2. juni 2006, hvorved styrelsen godkendt valgregulativet for KE Elnet A/S, afvises, da klager ikke kan anses som klageberettiget.

Energiklagenævnet skal i øvrigt bemærke, at klagefristen på 4 uger til Energiklagenævnet i elforsyningslovens § 89, stk. 1, for klagers vedkommende skal

regnes fra den 2. juni 2006. Klagen er derfor under alle omstændigheder ikke modtaget rettidigt ved Energitilsynets modtagelse af klagen den 11. juli 2006.

Energiklagenævnets afgørelse

Energistyrelsens afgørelse af 21. september 2006 vedrører den praktiske gennemførelse af valget af forbrugerrepræsentanter til KE Elnet A/S stadfæstes.

Klagers klage af 10. juli 2006 over Energistyrelsens afgørelse af 2. juni 2006, hvorved styrelsen godkendt valgregulativet for KE Elnet A/S, afvises.

Sagen har været behandlet på nævnets møde den 25. februar 2008.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 89, stk. 1 i elforsyningsloven (lovbekendtgørelse nr. 1115 af 8. november 2006).

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter elforsyningsloven eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. elforsyningslovens § 89, stk. 5.

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form på nævnets hjemmeside.

25. februar 2008

J.nr.: 11-437

Eksp.nr.: 33934

UJO-EKN

Side 18 af 18

P. N. V.

Poul K. Egan
Nænsformand

/Ulla Østergaard
Specialkonsulent